

A szerbek megszállták Alsótanyát.

— Rőszkét franciák szállják meg. — A kormánybiztos jelentést tett a belügyminiszternek. — A polgármester tiltakozott a szegedi francia parancsnokságnál. — Február hetedikén az antant keleti hadseregének vezérkari főnöke pontosan megállapítja a demarkációs vonal Szeged—Szabadka közötti részét. —

(Saját tudósítónktól.) Szerdán délután járőrök vonultak be Alsótanyára, hogy az utánuk jövő csapatoknak szállást csináljanak. A járőrök érkezését Sas Lajos rendőrkapitány telefonon értesítette dr. Temesváry Géza h. főkapitányt és közölte, hogy Börcsök Pál tanyai kapitány tanyáját, a Madarász-fő iskolát, a Kraller-iskolát és László Kálmán nyug. rendőrkapitány tanyáját kilenc-kilenc, Doby Géza tanyáját pedig három szerb katonából álló járőr szállta meg. Az értesítés vétele után a h. főkapitány nyomban jelentést tett dr. Dettre János kormánybiztosnak és dr. Somogyi Szilveszter polgármesternek. Temesváry Menzer főhadnagy, ölszékötő tiszt után a szegedi francia parancsnokságnak is jelentést tett. Onnan telefonoztak az újvidéki szerb főparancsnokságra és kérték a szerbek eltávolítását Alsótanyáról, miután stratégiai ok a megszállást nem teszi szükségessé és a demarkációs vonalon felül fekszik. Újvidékről mindeddig nem érkezett válasz.

(A közéleti miniszter megbízottja Szegedre jön.)

A megszállásról a kormánybiztos jelentést tett a belügyminiszternek, azonkívül telefonon érintkezésbe lépett a közéleti miniszterrel, akit arra kért, intézkedjék, nehogy az új-szegedi, alsótanyai és rőszkei háttérzárlat következtében még nagyobb élelmezési nehézségei legyenek a városnak, mint eddig. A miniszter közölte a kormánybiztossal, hogy megbízottját a legközelebbi vonattal Szegedre küldi annak a megállapítása céljából, milyen módon lehetne az élelmezés kérdését megoldani.

Dr. Somogyi Szilveszter polgármester tiltakozó jegyzéket küldött a szegedi francia parancsnokhoz, akit arra kért, hogy, ha már elkerülhetetlen a megszállás, úgy francia csapatokat küldjenek Alsótanyára.

(Rőszke megszállása.)

Az Alsótanyán tartózkodó szerb katonák kijelentették, hogy a miután megszállva fogják tartani. Ezáltal elzárják a várost attól, hogy onnan élelmiszert hozhassanak be. Felső-tanyáról behozatalra nem lehet számítani, mert onnan a legtöbb élelmiszert — miután vasúti fővonalon fekszik — a fővárosba szállítják. Szeged főként Alsótanyára van utalva, ettől azonban a szerb megszállás most elvágtat bennünket.

Meg nem erősített hírek szerint a szerbek Alsótanyán a malmot és a bankot is birókukba vették. Elfoglalták a Madarász-fő iskolát és kijelentették, hogy ha nem látják elfogadott fűtőanyagot, akkor az iskolapadokat fogják feltüzelné. A tanként kitétték a lakásból azzal az indoklással, hogy arra nekik van szükségük.

Csütörtök délután híre járt, hogy Rőszkét is megszállták a szerbek. Kérdést intéztünk dr. Dettre János kormánybiztoshoz, akit azonban nem volt biztos tudomása Rőszke megszállásáról. Dr. Somogyi Szilveszter polgármesternek is tudomása volt arról a hírről, de ő úgy értesült, hogy az nem felel meg a valóságnak. Telefonösszeeskötést kértünk Rőszkével, de a központ kijelentése szerint nem lehet kapcsolni, mert a szerbek Horgoson elvágják a huzalt.

(A kerületi parancsnokság a megszállás ellen.)

A kerületi parancsnokság, sajtóosztálya közli:

— Azon híre, hogy a szerb csapatok a szeged-alsóvárosi tanyákat szándékoznak

megszállni, a kerületi parancsnokság a szegedi megszálló csapatok parancsnokságát felkérte, hogy a szerb csapatokat a szándékolt megszállástól, amelynek következtében Szeged városának élelmezése majdnem teljesen lehetetlenné válnék, a fegyverszüneti szerződésre való hivatkozással visszatartsa, annál inkább, miután a kérdéses tanyáknak majdnem egész területe kétséget kizáróan a demarkációs vonalon innen fekszik. Így a legutóbbi megállapítás szerint még Szeged élelmezésével szintén szoros összefüggésben álló Rőszke közszeg esetleges megszállása is francia csapatok által lett tervbe véve.

A francia megszálló csapatok parancsnoka erre azon választ adta, hogy e hó 7-én, vagy 8-án az antant keleti hadserege főparancsnokságának vezérkari főnöke a demarkációs vonal Szeged—

Szabadka közötti részének minden kétséget kizáró, a részletekre is kiterjedő megállapítása végett a helyszínen fog intézkedni

és addig a kerületi parancsnok további intézkedéseit függőben tartani szíveskedjék, miután

a szerbek elleni esetleges föllépés a franciák részéről is szerződött kellemetlen következményeket vonhatna maga után.

A kerületi parancsnok erről a hadügyminiszternek jelentést téve a hongosi szerb parancsnokhoz parlamenten utján azon felszólítást intézte, hogy a kérdéses területen a demarkációs vonalnak a fentemlítt részletekben való megállapításáig minden további megszállást függőben tartson. A szerb parlament válasza e hó 7-ére várható.

Csütörtök este feltétlenül megbízható helyről azt az értesítést kaptuk, hogy pénteken reggel tíz órakor 140 löny franciá csapat három tiszt vezetésével megszállja Rőszkét.

A csapatot dr. Temesváry Géza h. főkapitány is kimegy Rőszkére, hogy az ottani állapotokról személyes meggyőződést szerezzen.

Beszélgetés Junker János német miniszterrel.

(Saját tudósítónktól.) Olyan időköt élünk, amikor gyors cselekvésre van szükség. Most nem lehet halogatni, jégre tenni ígéreteket és kibújni az adott szó megtartása elől. Eddig is volt, néhány jó törvényünk, amelyeknek az lett volna a hivatásuk, hogy a szociális haladást és a nemzetiségi békét munkálják. A törvényeket azonban nem hajtották végre. Így történt a nemzetiségi törvénnyel is. Pedig, ha azt megvalósítják, talán nem jutottunk volna idáig. És mily megnyugtató lenne, ha most azok, akiket mi nemzetiségeknek nevezünk (de akiknek nagy része külön nemzet akar lenni) megelégednének a nemzetiségi törvény teljes végrehajtásával. Erre azonban, valljuk be, nem számíthatunk. A románok, szerbek és tótok ténykedéseinek szomorú tanúi vagyunk, nem is szólva a horvátokról. Csupán a ruszinok és a hazai németiség hajlandók elhelyezkedni a magyar népköztársaság keretén belül, persze teljes autonómiájuk biztosításával.

Ismeretes, hogy az utóbbi napokban már meg is jelentek a néptörvények a ruszin nép és a hazai németiség autonómiájáról. Ezeknek a törvényeknek a végrehajtását a kormány haladéktalanul megkezdte. Szükség is van erre, mert a halogatás bizalmatlanságot keltené a hazai németiségben. A néptörvények gyors és becsületes megvalósításához a magyar állam egzisztenciális érdekei fűződnek. Egyfelől le kell szerelni a hazai németiség körében — bár elszigetelten — jelentkező elszakadási törekvéseket, másfelől a békétárgyalásokon a döntés előtt az új alakulatok életképességével be kell bizonyítanunk, hogy a szabad magyar népköztársaság nemzetiségei megtalálják elhelyezkedésüket a wilsoni elvek szerint a magyar államiség keretében.

Csütörtökön délután fölkerestük Junker János német minisztert, hogy felvilágosítást kérjünk tőle a Délmagyarország számára a hazai németiség autonómiájára vonatkozó néptörvény végrehajtásáról. A miniszter, mint ismeretes, már letette a hivatali esküt és megkezdte működését. Csütörtökön érkezett vissza Szegedre Budapestről, az ut fáradalmait még nem pihentette ki, de azért szívesen fogadta a Délmagyarország munkatársát. Komoly, férfias, határozott ember, őszinteség érzik szavaiból. Látszik, hogy hátsó gondolatai nincsenek és nagy értéke, hogy eddig nem politizált, hanem dolgozott. Bizonyos, hogy a hazai németiség érdekeinek becsületes és rátermett munkása lesz, de vi-

szont nem fog hátmögött konspirálni. Ha a magyar állam boldogulásáról és jövődjéről lesz szó.

— Az én feladatam — mondta — az, hogy a magyarországi németiség önkormányzatáról szóló néptörvényt a gyakorlatba átültessem. Evégből a kormány egyéb közegeivel, a helyi érdekeltségekkel tárgyalok és a szükséges végrehajtási utasításokat kidolgozom. Sürgős ez különösen a nyugatmagyarországi németiség megnyugtató végett, mert a törvény haladéktalan életbeléptetésétől reméljük, hogy a Magyarországtól való elszakadásra irányuló törekvések sikerét meghiúsítjuk, bár a nyugatmagyarországi viszonyok alapos ismeretétől azt a megnyugtatót kaptam, hogy föltétlen kisebbségben vannak azok, akik elszakadási törekvéseket táplálnak. A törvényt azonban úgy kell végrehajtani, hogy a Magyarországon való megmaradást előnyösebbnek és belső ügyeik intézésére alkalmasabbnak ismerjék föl. A magyarországi németiség körében másutt egyáltalában nem találkozunk elszakadási törekvésekkel.

— Hogy fogadta a németiség a néptörvényt? — kérdeztük.

— Általában azt reméljük, hogy a törvény azzal a hatással fog járni, hogy a hazai németek egyébként is megingathatlan hűségükben és ragaszkodásukban megerősödnek. Az én meggyőződésem szerint nyugodtan állíthatom, ha bárhol és bármikor népszavazást rendelének el, a hazai németiség egyöntetűen állást foglalna az ország politikai és területi integritása mellett.

— Mi a véleménye ezzel szemben miniszter urnak a megyesi határozatról?

— Erre nézve — felelte — szász körökből megnyugtatót kaptam. A szász nép túlnyomó többsége nem ért egyet ezzel a határozattal, mert megkérdése nélkül hozták. Különösen a szász parasztság elégedetlen vele és tudni sem akar a Romániához való csatlakozásról. Különben a megyesi határozatot nem szabad akarattal, hanem kényszer alatt hozták.

Ezután a békekonferencia várható döntésére terelődött a beszélgetés. Itt annak a nézetének adott kifejezést a miniszter, hogy a hazai németiség és kivált a délvidéki svábság minden körülmények között fog találni arra, hogy hagyományos és megingathatlan hűségét a magyar állam iránt bebizonyítsa.

Végül megjegyezte Junker János, hogy hétfőn véglegesen Budapestre utazik és át-